

**USLOVI
ZA OSIGURANJE VLASNIKA/KORISNIKA VAZDUHOPLOVA OD ODGOVORNOSTI ZA
ŠTETU PROUZROKOVANU TREĆIM LICIMA I PUTNICIMA**

I – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Pojmovi koji se koriste u ovim uslovima imaju sledeće značenje:

- (1) **osiguravač** je društvo za osiguranje s kojim je sklopljen ugovor o osiguranju;
- (2) **ugovarač osiguranja** je osoba koja je s osiguravačem sklopila ugovor o osiguranju;
- (3) **osiguranik** je osoba čiji je imovinski interes osiguran;
- (4) **osigurani slučaj** je događaj koji bi mogao dovesti do ostvarivanja odštetnog zahtjeva od strane oštećene osobe;
- (5) **korisnik** je vlasnik vazduhoplova i svaka druga fizička ili pravna osoba koja voljom vlasnika stvarno raspolaže vazduhoplovom;
- (6) **putnik** je svako lice koje se prevozi vazduhoplovom uz saglasnost vlasnika ili korisnika ili operatera vazduhoplova, osim članova letačke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova,
- (7) **suma osiguravajućeg pokrića** je iznos do kojeg je osiguran imovinski interes;
- (8) **premija osiguranja** je iznos koji ugovarač osiguranja plaća po osnovu ugovora o osiguranju;
- (9) **polisa osiguranja** je isprava o ugovoru o osiguranju;
- (10) **vazduhoplov** je svaka naprava koja može da se kreće ili održava u vazduhu i koja ispunjava propisane uslove za bezbjednu vazdušnu plovidbu;
- (11) **Zakon** je Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju (Službeni glasnik RS br. 82/15)
- (12) **let vazduhoplova podrazumijeva:**
 - 1. u odnosu na putnika i ručni prtljag – vrijeme prevoza putnika vazduhoplovom, uključujući njihovo ukrcavanje i iskrcavanje,
 - 2. u odnosu na teret i predani prtljag – vrijeme prevoza tereta i prtljaga od trenutka predaje tereta ili prtljaga avio-prevozniku do trenutka njihove isporuke ovlašćenom primaocu,
 - 3. u odnosu na treća lica – upotrebu vazduhoplova od trenutka davanja snage motorima u svrhu voženja po površini zemlje ili stvarnog polijetanja do trenutka kada je vazduhoplov na površini zemlje, a njegovi motori su potpuno zaustavljeni, kao i kretanje vazduhoplova pomoću vozila za vuču ili guranje, odnosno pomoću sila koje su tipične za pogon ili uzgon vazduhoplova, posebno vazdušnim strujama;
- (13) **treće lice** je svako pravno ili fizičko lice, osim putnika i članova letačke i kabinske posade vazduhoplova koji su na dužnosti za vrijeme leta vazduhoplova;
- (14) **najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzletanju** (engl. Maximum Take Off Mass - u daljem tekstu: MTOM) je najviša dopuštena masa vazduhoplova pri uzletanju koja odgovara odobrenoj masi specifičnoj za svaki tip vazduhoplova i koja je utvrđena u uvjerenju o plovidbenosti vazduhoplova;
- (15) **specijalna prava vučenja** (engl. Special Drawing Rights - u daljem tekstu: SDR) je obračunska jedinica koju određuje Međunarodni monetarni fond;

II – OSIGURANI RIZICI I OBIM POKRIĆA

Član 2.

- (1) Osiguravač se obavezuje da korisniku osiguranja, a po osnovu odgovornosti vlasnika/korisnika vazduhoplova za štetu prouzrokovana trećim licima i putnicima, u smislu zakonskih propisa, nadoknadi:
 - a) štete na licima i štete na stvarima prouzrokovane trećim licima za vrijeme leta vazduhoplova,
 - b) štete na licima koje pretrpi putnik za vrijeme leta vazduhoplova,
 - v) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja ličnih stvari putnika koje se nalaze u kabini vazduhoplova i
 - g) štete na stvarima zbog gubitka, odnosno oštećenja tereta i predatog prtljaga.
- (2) U smislu prethodnog stava ovog člana, osiguravač se obavezuje da trećem licu i putniku nadoknadi po njegovom odštetnom zahtjevu sve iznose za koje je ovaj obavezan u smislu propisa, i to:
 - a) za slučaj smrti,
 - b) potpunog ili djelimičnog invaliditeta,
 - v) za slučaj prolaznih tjelesnih povreda ili oboljenja,
 - g) gubitka, oštećenja, uništenja prtljaga i tereta, odnosno štete na imovini trećih osoba.
- (3) Obaveza osiguravača u smislu prethodnih stavova ovog člana ne može preći iznos predviđen polisom osiguranja (osigurana suma).
- (4) Ugovor o osiguranju ne pokriva štete pod tačkom v) i g) stava 1. ovog člana ako se vazduhoplov ne koristi u komercijalne svrhe.
- (5) Ugovorom o osiguranju pokrivene su i štete zbog rizika rata, terorističkih aktivnosti, otmice, sabotaže, nezakonitog prisvajanja vazduhoplova i pobune.
- (6) Izuzetno od odredbi prethodnog stava ugovor o osiguranju ne pokriva štete zbog rizika rata i terorizma za:
 - a) državne vazduhoplove definisane u skladu sa Čikaškom konvencijom,
 - b) vazduhoplovne modele kojima MTOM iznosi do 20 kg,
 - c) letjelice koje polijeću s nogu pilota (uključujući motorne paraglajdere i zmajeve),
 - d) vezane balone,
 - e) papirne zmajeve,
 - f) padobrane (uključujući vučene padobrane),
 - g) vazduhoplove, uključujući jedrilice, kojima MTOM iznosi do 500 kg i mikrolake vazduhoplove koji se koriste u nekomercijalne svrhe ili se koriste za obuku vozača vazduhoplova lokalno, i koji ne uključuje prelazak državne granice.
- (7) Ugovorena suma osiguravajućeg pokrića predstavlja gornju granicu obaveze osiguravača za sva davanja po jednom osiguranom slučaju, a čiji je najniži iznos određen na osnovu Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju u vrijeme sklapanja ugovora, ako se drukčije ne ugovori, bez obzira na broj oštećenika.

Član 3.

- (1) Više vremenski povezanih šteta predstavlja jedan osigurani slučaj, ako su štete nastale zbog istog

uzroka.

- (2) Ako je u trenutku nastanka štetnog događaja propisana suma osiguravajućeg pokrića od strane nadležnog tijela bila veća od ugovorene sume, smatra se da je osiguranje ugovoren na tu veću sumu.

III - NEOSIGURANI (ISKLJUČENI) RIZICI

Član 4.

- (1) Osiguranjem zakonske odgovornosti prema trećim licima i putnicima nisu pokrivene štete:

- koje pretrpi vođa vazduhoplova, pilot, član posade osiguranog vazduhoplova i ostali radnici osiguranika ili lica koja rade u ime osiguranika, za vrijeme obavljanja dužnosti ili bilo kakvog rada u, na i oko osiguranog vazduhoplova,
 - štete na imovini osiguranika, odnosno imovini u njegovoj upotrebi.
- (2) Ako se posebno ne ugovori, iz osiguravajućeg pokrića su isključene štete koje nastanu uslijed štetnog događaja koji je nastao za vrijeme dok je vazduhoplov bio mobilizovan ili rekviriran od strane vlasti.
- (3) Ovim osiguranjem isključena je odgovornost organizatora takmičenja te vlasnika/korisnika vazduhoplova koji sudjeluje u takmičenju, za naknadu štete nastale pri upotrebi vazduhoplova za vrijeme sudjelovanja na vazduhoplovnim priredbama ili za vrijeme vježbi za takve priredbe.

IV - GUBITAK PRAVA IZ OSIGURANJA

Član 5.

- (1) Osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja ako sam upravlja ili omogući da uz njegovo znanje, vazduhoplovom upravlja osoba:
- 1) bez odgovarajuće dozvole za upravljanje vazduhoplovom;
 - 2) pod uticajem alkohola, ili pod uticajem opojnih droga te psihotaktivnih lijekova ili drugih psihotaktivnih tvari.
- Smatra se da je osoba pod uticajem alkohola:
- a) ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerjenja utvrdi da u litri krvi ima više od zakonski dozvoljenih promila alkohola;
 - b) ako nakon nezgode odbije ili onemogući test ispitivanja alkoholiziranosti.
- (2) Osiguranik ne gubi svoja prava iz osiguranja u slučajevima iz prethodnih odredbi ovog člana:
- 1) ako dokaže da nije kriv za postojanje okolnosti koje dovode do gubitka prava iz osiguranja;
 - 2) ako dokaže da štetni događaj nije u uzročnoj vezi sa činjenicom da je u trenutku štetnog događaja osoba koja je upravljala vazduhoplovom bila pod uticajem alkohola, opojnih droga te psihotaktivnih lijekova ili drugih psihotaktivnih tvari.
- (3) Ako za povećani rizik nije plaćena dodatna premija, osiguranik gubi pravo iz osiguranja za svaki osigurani slučaj iz povećanog rizika u odnosu između plaćene premije i premije koju je trebao platiti.
- (4) Odštetni zahtjevi zbog šteta koje su nastale uslijed osiguranikove nemarnosti.

V- OBAVEZE OSIGURANIIKA

Član 6.

- (1) Osiguranik je dužan:
1. prilikom zaključenja ugovora o osiguranju prijaviti sve okolnosti koje mogu uticati na ocjenu rizika;
 2. da premiju plati u roku ugovorenom u polisi;
 3. da za vreme trajanja osiguranja ne preduzima, bez saglasnosti osiguravača, nikakve radnje kojima se povećava rizik i da takve radnje ne dozvoli ni trećim licima;
 4. da za osigurani vazduhoplov vodi sve zakonskim i drugim propisima, predviđene isprave i knjige i da ih, na zahtjev osiguravača, dostavi na uvid.
 5. da o nastalom gubitku ili šteti odmah obavijesti državni organ za civilnu vazdušnu plovidbu i osiguravača, te preduzme mjere u cilju obezbjedenja oštećenog vazduhoplova, njegove opreme i pribora,
 6. da odmah obavijesti osiguravača ukoliko se protiv njega ili lica za koje odgovara vodi kazneni postupak ili spor ili ako je protiv njega podnijeta optuznica i o tome dostavi svu dokumentaciju,
 7. da, na njegov zahtjev, vođenje eventualnog pravnog spora prepusti osiguravaču.
- (2) Osiguranik ne smije bez saglasnosti osiguravača priznati svoju odgovornost za štete nanijete trećim licima. Ukoliko osiguranik učini takvo priznanje, ono ne obavezuje osiguravača koji je dužan dati naknadu sem ako se naknadno utvrdi da je osiguranik stvarno odgovoran za nastalu štetu.
- (3) Uzrok i obim štete zajednički utvrđuju osiguranik i osiguravač, direktno ili preko svojih predstavnika. Ukoliko se osiguranik i osiguravač ne usaglase u pogledu uzroka, obima ili visine štete, pristupiće se vještačenju.

VI - PRAVA I OBAVEZE OSIGURAVAČA

Član 7.

- (1) Osiguravač je dužan podmiriti osnovane zahtjeve u zakonskim rokovima te voditi brigu o zaštiti osiguranika od neutemeljenih ili pretjeranih odštetnih zahtjeva. Ako osiguravač povrijedi ovu obvezu, dužan je osiguraniku nadoknadišti štetu.
- (2) Rok iz prethodnog stava može se produžiti u slučaju kada isplata naknade zavisi od inostranog reosiguravača.
- (3) Osiguravač ni u kom slučaju neće nadoknadi – platiti štetu, ukoliko nije plaćena premija.
- (4) Osiguravač će nadoknadišti osiguraniku i troškove sudskeih postupaka koji su vođeni u saglasnosti s osiguravačem, a u cilju zaštite osiguranika od neopravdanih odštetnih zahtjeva trećih lica.
- (5) Ukoliko bi iznos, isplaćen radi pobijanja neopravdanog odštetnog zahtjeva, bio veći od osiguranog iznosa, onda bi obaveza osiguravača da plati troškove sudskega postupka bila ograničena na dio koji je srazmjeran odnosu sume sudskega troškova i osiguranog iznosa.
- (6) Pod uredno kompletiranim zahtevom podrazumeva se da su uz zahtev priloženi:
1. kopija polise osiguranja;
 2. zapisnik o šteti sačinjen od osiguranika i osiguravača ili njihovog predstavnika;
 3. zapisnik o šteti sačinjen od državnog organa za civilnu vazdušnu plovidbu;
 4. fakture i računi vezani za štetu;
 5. druga dokumenta koja osiguravač tokom

rešavanja predmeta zatraži.

VII - REGRES

Član 8.

- (1) Isplatom naknade, na osiguravača, u granicama isplaćene naknade, prelaze sva prava koja osiguranik ima prema trećim licima odgovornim za nastalu štetu.
- (2) Osiguranik je dužan da obezbijedi pravo na naknadu štete od lica odgovornog za štetu i da ga na zahtjev osiguravača prenese na njega, kao i da pruži osiguravaču pomoć u ostvarenju tog prava.
- (3) Ukoliko je prelaz prava na osiguravača djelimično ili u cijelosti onemogućen krivicom osiguranika, osiguravač se u odgovarajućoj mjeri oslobađa svojih obaveza prema osiguraniku.

VIII - TERRITORIJALNO VAŽENJE OSIGURANJA

Član 9.

Osiguravajuće pokriće odnosi se na područje Bosne i Hercegovine, ako nije drugačije ugovorenno. Ovi uslovi se ne primjenjuju na ugovore zaključene na području Federacije BiH.

IX - POČETAK I PRESTANAK POKRIĆA OSIGURANJA

Član 10.

- (1) Obaveza Osiguravača iz ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovorenno, počinje po isteku 24-tog časa onog dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, a prestaje po isteku 24-tog časa onog dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao dan isteka osiguranja, ako nije drugačije ugovorenno.
- (2) Ukoliko se vazduhoplov na dan završetka osiguranja nalazi na putu osiguranje se, na osiguranikov zahtev postavljen prije isteka prethodnog osiguranja, može produžiti uz naplatu dodatne premije koju utvrdi osiguravač.
- (3) Osiguranje vazduhoplova na određeno putovanje počinje od trenutka kada se vazduhoplov stavi u pokret radi izvršenja osiguranog putovanja u polaznom mestu (navedenom u polisi) i traje dok vazduhoplov ne završi sa kretanjem neposredno poslije slijetanja u mjestu opredijeljenja (navedenom u polisi).

X - UTVRĐIVANJE PREMIJA

Član 11.

Premiju osiguranja utvrđuje osiguravač na osnovu ovih Uslova i Tarife premija za osiguranje vlasnika/korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu prouzrokovana trećim licima i putnicima.

XI - PLAĆANJE PREMIJE

Član 12.

- (1) Ako nije drugačije ugovorenno, osiguranik je obavezan da osiguravaču plati premiju neposredno poslije zaključenja ugovora o osiguranju i to unaprijed u cijelom iznosu za godinu dana, odnosno za period osiguranja, ako je zaključeno osiguranje sa rokom trajanja kraćim od godinu dana.
- (2) Ukoliko je ugovorenno reosiguranje, osiguranik je

dužan da plati premiju prema prihvaćenim uslovima reosiguranja.

- (3) Premija osiguranja plaća se u konvertibilnim markama.

(4) Osigurana suma je iskazana u SDR, i ista se na dan zaključenja osiguranja pretvara u protivvrijednost konvertibilne marke, a premija obračunata na dan zaključenja ugovora predstavlja depozitnu premiju (akontaciju).

(5) Ukoliko do dana nastanka štete dođe do povećanja kursa SDR, radi obezbjeđenja realne vrijednosti, osiguranik je u obavezi da plati dodatnu premiju za razliku u većem kursu između SDR i konvertibilne marke na dan obračuna štete. Ukoliko dođe do smanjenja kursa SDR prema konvertibilnoj marki, osiguravač vrši povrat dijela premije osiguraniku za razliku u manjem kursu između SDR i konvertibilne marke na dan obračuna a štete.

(6) Ukoliko do dana isteka polise dođe do povećanja kursa SDR, radi obezbjeđenja realne vrijednosti, osiguranik je u obavezi da plati dodatnu premiju za razliku u većem kursu između SDR i konvertibilne marke na dan isteka polise (poredjeći sa datumom zaključenja polise, ili datumom obračuna štete, ako je bilo štete). Ukoliko dođe do smanjenja kursa SDR prema konvertibilnoj marki, osiguravač vrši povrat dijela premije osiguraniku za razliku u manjem kursu između SDR i konvertibilne marke na dan isteka polise (poredjeći sa datumom zaključenja polise, ili datumom obračuna štete, ako je bilo štete).

(7) U slučaju potpunog gubitka vazduhoplova osiguranik je dužan da plati cijelu premiju osiguranja navedenu u polisi osiguranja, bez obzira na dužinu iskorištenog perioda osiguranja i bez obzira da li je plaćanje ugovorenno odjednom ili u ratama.

XII – POV RAT PREMIJE

Član 13.

(1) U slučaju odjave vazduhoplova zbog uništenja, rashodovanja, stavljanja izvan prometa (mirovanje) osiguravač je u obavezi na zahtjev ugovača osiguranja vratiti neiskorišteni dio premije od dana uništenja odnosno od dana prijema отказa osiguranja, ako se do tada nije ostvario osigurani slučaj.

(2) Prilikom obračuna neiskorištenog dijela premije prema prethodnom stavu, primjenjuje se premijski sistem koji je vrijedio na dan ugovaranja osiguranja.

XIII – PRENOS PRAVA IZ OSIGURANJA

Član 14.

(1) Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguranjem po ovim Uslovima pokriven je samo interes osiguranika navedenog u polisi.

(2) Osiguranik ne može, bez pristanka osiguravača, svoja prava iz osiguranja prenosititi na treća lica.

XIV - PROMJENA VLASNIKA VAZDUHOPLOVA

Član 15.

Ako se za vrijeme trajanja osiguranja promijeni operator vazduhoplova, prava i obaveze iz ugovora o osiguranju od odgovornosti prenose se na novog operatora odnosno korisnika i traju do isteka tekućeg osiguravajućeg razdoblja.

XV - FORMA UGOVORA

Član 16.

- (1) Smatra se da je ugovor o osiguranju valjan ako je sklopljen u pisanim oblicima te ako su ugovaraču osiguranja uručeni ovi Uslovi i polisa osiguranja.
- (2) Svi izještaji i izjave koje se daju na osnovu ugovora o osiguranju moraju biti date u pisanim oblicima.

vlasnika/korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu putnicima usvojeni na sjednici Upravnog odbora „Dunav osiguranja“ a.d. Banja Luka, održanoj dana 07.03.2007. godine.

Ovo izdanje Uslova važi od 03.08.2021. godine.

XVI - VANSUDSKO RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 17.

- (1) Sve osobe koje svoj pravni interes crpe iz ugovora o osiguranju zaključenom prema ovim Uslovima, prvenstveno će sve svoje eventualne sporove sa osiguravačem, koji proizlaze ili su u vezi sa predmetnim ugovorom o osiguranju, nastojati riješiti sporazumno, u skladu sa pravilima postupka osiguravača o vansudskom rješavanju sporova.
- (2) Ugovarač osiguranja, osiguranik, te korisnik osiguranja su saglasni su da će o svim spornim stvarima, pritužbama i nesporazumima proizašlim iz odnosa osiguranja bez odgađanja izvjestiti osiguravača. Obaviještenja podnosioci dostavljaju u pisanim oblicima, iz kojeg se sa sigurnošću može utvrditi sadržaj obaviještenja, potpis podnosioca obavijesti i vrijeme slanja obaviještenja.
- (3) Ukoliko spor nije riješen u vansudskom postupku kod osiguravača, svaka od stranaka u sporu može predložiti drugoj strani pokretanje postupka mirenja pri odgovarajućoj organizaciji za mirenje.
- (4) Prijedlog za mirenje dostavlja se organizaciji za mirenje u pisanim oblicima.

XVII - NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Član 18.

Ukoliko kod primjene ovih Uslova dođe do spora, on će se rješavati prema domaćem pravu, a nadležan je sud u Banja Luci.

- (1) Kod vazduhoplova koji su reosigurani u inostranstvu u slučaju kolizije odredbi uslova koje je predviđao inostrani reosiguravač sa odredbama ovih Uslova, primjeniče se odredbe uslova inostranog reosiguravača.

XVIII - PRIMJENA ZAKONA

Član 19.

Na odnose koji nisu uređeni ovim Uslovima primjenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o društivima za osiguranje, Zakona o obveznim osiguranjima u saobraćaju i odredbe propisa kojima se uređuje civilno vazduhoplovstvo u Bosni i Hercegovini.

XIX - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20.

- (1) Ovi Uslovi stupaju na snagu danom donošenja.
- (2) Stupanjem na snagu ovih Uslova, prestaju da važe Uslovi za osiguranje vlasnika/korisnika vazduhoplova od odgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima usvojeni na sjednici Upravnog odbora „Dunav osiguranja“ a.d. Banja Luka, održanoj dana 07.03.2007. godine i Uslovi za osiguranje